

SACO
Box 2206
103 15 Stockholm

Vårt datum
2020-04-01

Vårt Dnr:
ÄRD-15689-
T0D2R1

Ert datum
2020-04-02

Ert Dnr:
Nr 73

Yttrande över Riksbankskommitténs slutbetänkande ” En ny riksbankslag” (SOU 2019:46)

Sammanfattning

Det sker i samhället en snabb teknisk utveckling, som innebär att nya betalningsformer och nya betalningsmedel växer fram, såsom till exempel kryptovaluta. Förändringen leder till risker och osäkerhet innan system och människor anpassats till nya förutsättningar. Osäkerheten och riskerna behöver Riksbanken kunna hantera. Därför menar vi på Sveriges Ingenjörer att Riksbanken i linje med kommitténs bedömning bör säkerställa att hanteringen av nya betalningsformer sker på ett säkert sätt och att Riksbanken under övergångsperioden tillhandahåller kontanter. Vi stödjer också kommitténs förslag om utökad krisberedskap och utbildning för personalen för att förhindra olika hot och sabotage mot Riksbanken och det svenska finansiella systemet.

Bakgrund

Sveriges Ingenjörer är ett fackförbund och intresseorganisation med 156 500 ingenjörer som medlemmar. Medlemmarna har nyckelroller i samhällets och företagets tekniska utveckling och innovation, genom att med god kvalitet omsätta problem och utmaningar till nya tekniska lösningar.

Riksbanken har två huvuduppgifter; att verka för en låg och stabil inflation och samt att tillhandahålla medel och betalning på ett säkert sätt för företag och medborgare i det svenska samhället.

Sveriges Ingenjörer har i sin roll som fackförbund tillsammans med övriga parter inom för Facken inom industrin svarat på slutbetänkandet som rör

Riksbankens uppgift att verka för en låg och stabil inflation. Detta yttrande rör Riksbankens mandat för finansiell stabilitet med ansvar att tillhandahålla medel och betalning på ett säkert sätt.

Kommitténs överväganden avseende Riksbankens ansvar för kontanthantering, kontantförsörjningen och beredskapen i betalningssystemet:

Staten bör verka för att den fortsatta utvecklingen av tillgången på kontant-tjänster sker under ordnade former. Riksbanken bör få ett utökat ansvar för att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige.

Riksbankens ansvar för krisberedskap ska höjas och förtydligas. En ökad beredskap bör finnas och sårbarhetsanalyser göras för att hantera fredstida krissituationer och begränsa sårbarheten för betalningar.

Sveriges Ingenjörers kommentarer:

Teknikutvecklingen i samhället har lett till att kontanthantering har minskat och nya former av digitala valutor vuxit fram. En snabb teknisk utveckling medför risker och oförutsedda konsekvenser. I Sveriges Ingenjörers hederkodex tar ingenjören i sin yrkesutövning ett personligt ansvar för att tekniken används på ett sätt som gagnar människa, miljö och samhälle och därmed ett etiskt ansvar för teknikutvecklingen. I detta fall innebär det att påpeka betydelsen av att skapa regelverk och stabilitet med en klok avveckling av kontanta medel så att inte enskilda individer eller funktioner i samhället drabbas negativt. Där har Riksbanken en betydelsefullt uppdrag.

Den tekniska utvecklingen ställer också krav på ökad teknisk kunskap och förändringar i regelverk för att stabiliteten i landet ska kunna upprätthållas. Nya utmaningar av säkerhetskaraktär måste hanteras. Kommittén föreslår att Riksbanken har en ökad beredskap och gör sårbarhetsanalyser för att hantera teknikutvecklingen. Vi menar att det är bra med utbildning och övning för att hantera de ökade hot och cyberattacker som sker mot företag och det demokratiska svenska samhällssystemet. Där behöver Riksbanken vara offensiv och ta fram en strategi för att hantera nuvarande och kommande hot för att förhindra och begränsa fredstida krissituationer.

SVERIGES INGENJÖRER

Ing-Marie Olofsdotter-Nilsson
T.f. Chef Politikutveckling och opinion

Staffan Bjurulf
Utredare/Expert